

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 29 en 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Het voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering regelt de datum van inwerkingtreding voor de retributies voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie en de datum van inwerkingtreding voor het participatie- en netwerktraject.

Naast de regeling van de inwerkingtreding van deze twee elementen van het inburgeringstraject worden een aantal verfijningen en technische rechtzettingen van de reeds gewijzigde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid geregeld.

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering kadert binnen de uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kancelarij en Bestuur.

Beleidsveld: Gelijke Kansen en Integratie en Inburgering.

Beleidsdoelstelling: Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies: Het bijgaand voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/98 van 24 maart 2022.

Op 22 april 2022 werd het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een **eerste keer principiële goedgekeurd** door de Vlaamse Regering¹.

Op 17 mei 2022 verstrekte de **Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC)** het advies nr. 2022/048. Hierbij worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, wat het gehele besluit en eventueel het decreet betreft, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse Regering (luik 2): de rechtsgrond werd telkens aangevuld in de artikelsgewijze bespreking van de relevante artikelen in deze nota aan de Vlaamse Regering, namelijk een verwerking noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG);
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (luik 4): Hierover zal overleg plaatsvinden met de agentschappen integratie en inburgering. De verwerkingen via de Kruispuntbank Inburgering moeten in kaart gebracht worden.;
- het bepalen van de bewaartermijn, minstens het opnemen van criteria aan de hand waarvan de bewaartermijn bepaald kan worden (luik 5): Het is belangrijk dat omzichtig en grondig te werk wordt gegaan om de bewaartermijn te bepalen en op te nemen in de regelgeving. Hierbij is het ook van belang dat alle relevante partijen worden betrokken. Er zal daarom een volledig nazicht van de regelgeving op het vlak van gegevensbescherming in een apart traject uitgevoerd worden in samenwerking met de DPO van het Agentschap Binnenlands Bestuur, met de DPO's van de agentschappen Integratie en Inburgering en eventueel met externe begeleiding (zie ook de repliek op het advies van de VTC nr. 2021/05 van 26 januari 2021 opgenomen in de Memorie van Toelichting bij het decreet van 9 juli 2021 tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en repliek op het advies van de VTC nr. 2021/79 van 7 september 2021 opgenomen in de nota aan de Vlaamse Regering bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7): informatie zal transparant beschikbaar zijn naar de burger toe op een toegankelijke manier, m.n. via de websites van de agentschappen integratie en inburgering.

¹ VR 2022 2204 DOC.0440-1 en VR 2022 2204 DOC.0440-2.

Op 3 juni 2022 verstrekke de **Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen** (SERV) haar advies. Hierbij worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

- De commissie merkt op dat er geen uitspraak kan gedaan worden over de datum van inwerkingtreding aangezien deze ontbreekt in de documenten. De commissie vraagt om de datum van inwerkingtreding van het participatie- en netwerktraject vast te leggen op een moment dat 1) de evaluatie van de AMIF-proeftuinen participatie- en netwerktraject is afgerond, 2) een toereikend aanbod kan worden gegarandeerd en 3) aansluit bij de onderwijskalender.

De datum van inwerkingtreding werd aangevuld in voorliggende documenten. De datum van inwerkingtreding van de retributies voor MO werd afgestemd op de wijziging van de regelgeving door onderwijs en de inwerkingtreding van de retributie voor het vormingspakket NT2. In die zin sluit de datum aan bij de onderwijskalender van het volwassenenonderwijs. Ten tweede is de datum van inwerkingtreding van het participatie- en netwerktraject afgestemd op de verdere organisatie van de AMIF-proeftuinen voor het participatie- en netwerktraject. Die lopen af eind 2022. Er zal eveneens gezorgd worden voor een toereikend aanbod op het moment van de inwerkingtreding. In geval er toch geen passend aanbod zou zijn, werd opgenomen in deze nota aan de Vlaamse Regering²: *“Indien bij het beoordelen van het behalen van de doelstellingen van het participatie- en netwerktraject blijkt dat doorheen het volledige inburgeringstraject, ondanks het leveren van voldoende inspanningen, geen enkel voor hem geschikt aanbod beschikbaar was, zal geen sanctie worden opgelegd.”*

- De commissie merkt op dat het belangrijk is dat het ontbreken van een passend aanbod van minstens één van de twee vormingspakketten (MO en NT2) in het voorontwerp van BVR is opgenomen. De commissie merkt ook op dat het tegelijkertijd aan de overheid is om binnen een redelijke termijn een passend aanbod MO en NT2 te voorzien. De commissie vraagt dat de overheid zichzelf een maximumtermijn oplegt voor het voorzien van een passend aanbod MO en NT2. Het ontbreken van een passend aanbod kan voor de commissie niet onder persoonlijke redenen worden opgenomen. Het gaat immers om een tekort in het aanbod van de overheid. Het is belangrijk om bij monitoring een onderscheid te kunnen maken tussen inburgeringscontracten die omwille van persoonlijke redenen dan wel een gebrek aan passend aanbod werden uitgesteld.

Er wordt steeds naar gestreefd om alle inburgeraars zo snel mogelijk een passend aanbod aan te bieden. Er werd bovendien reeds een termijn opgenomen in het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid met betrekking tot de start van één van de twee vormingspakketten. Er werd namelijk opgenomen in artikel 34/1, §4, tweede lid:

“Minimaal een van de twee vormingspakketten wordt opgestart binnen negentig dagen na de ondertekening van het inburgeringscontract door de inburgeraar. Voor de volgende specifieke categorieën kan de Vlaamse Regering afwijken van de voormelde termijn:

1° voor de inburgeraars, vermeld in artikel 26, § 1, die werken of studeren en kunnen bewijzen dat zij niet in staat zijn om dat werk of de opleiding te combineren met het volgen van een inburgeringstraject;

2° voor de inburgeraars die om medische of persoonlijke redenen die termijn niet kunnen respecteren.”

² Zie pg. 10 van deze nota aan de Vlaamse Regering.

De agentschappen integratie en inburgering organiseren zich opdat de voormelde termijn vertaling vindt in de praktijk. Toch zal dit niet steeds haalbaar zijn. Cf. bovenstaande werd in het decreet dan ook reeds de mogelijkheid voorzien hiervan af te wijken.

De grond voor uitstel opgenomen in het voorliggend voorontwerp heeft inderdaad te maken met het vanuit de agentschappen integratie en inburgering in de onmogelijkheid zijn tijdig een passend aanbod van een cursus te organiseren. Die onmogelijkheid heeft echter te maken met persoonlijke factoren van de inburgeraar zoals laaggeletterdheid of een weinig voorkomende taal spreken. De mate waarin dit voorkomt zal ook in die zin gemonitord kunnen worden.

- De commissie merkt op dat de ruimere definitie van studeren positief is. De commissie staat nog steeds achter de bedenkingen en concrete suggesties tot aanpassing van de definitie van studeren die ze in een eerder advies meegaf. De commissie krijgt graag zicht op de motivering om deze aanpassingen niet mee te nemen bij de definitieve goedkeuring van het BVR.

Trajecten onder de definitie van studeren geven recht op verschillende vormen van uitstel, opschorting of vrijstelling binnen het inburgeringstraject. Om dat te verantwoorden is het belangrijk dat het voldoende intensieve trajecten of opleidingen betreft. De definitie van studeren werd in die zin aangepast. Voorgestelde aanpassingen of aanvullingen die hier niet aan voldeden werden niet meegenomen. Een voorbeeld hiervan is de suggestie om halftijdse in plaats van voltijdse trajecten in het hoger onderwijs mee te nemen in de definitie van studeren. Verder werden de suggesties ook geanalyseerd op vlak van technisch correcte formulering. Suggesties die geen aanleiding gaven tot aanpassingen, werden niet meegenomen.

Op 3 juni 2021 verstrekke de **Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)** haar advies. Hierbij worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

- De Vlor merkt op dat ze het appreciëren dat in het voorontwerp van wijzigingsbesluit de definitie van studeren werd uitgebreid met de opleidingen basiseducatie, (aanvullende) algemene vorming in het secundair volwassenenonderwijs en NT2-opleidingen (richtgraad 2-4). Dat was een belangrijke vraag in eerdere adviezen van de Vlor (28/09/21 en 14/12/21).

We onderschrijven dat het belangrijk was deze toevoegingen te doen in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Trajecten onder de definitie van studeren geven recht op verschillende vormen van uitstel, opschorting of vrijstelling binnen het inburgeringstraject. Om dat te verantwoorden is het belangrijk dat het voldoende intensieve trajecten of opleidingen betreft. De definitie van studeren werd in die zin aangepast.

- De Vlor merkt verder op dat reeds vier adviezen uitgebracht werden door de Vlor over het gewijzigde beleid rond integratie en inburgering, die heel wat fundamentele bekommernissen en voorstellen bevatten waar nog geen gevolg aan is gegeven (onder meer over de invoering van gestandaardiseerde NT2-testen en retributies voor NT2 en MO). Deze standpunten worden daarom niet nogmaals herhaald in een vijfde advies, maar er wordt naar de vorige adviezen verwezen.

Hier kan verwezen worden naar de replieken bij de voorgaande adviezen uitgebracht door de Vlor³. Er werd steeds rekening gehouden met de opmerkingen van de Vlor. Waar nodig werden de regelgevende teksten eraan aangepast.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Beleids- en regelgevend kader

Het Vlaams Regeerakkoord 2019 – 2024 bevat duidelijke ambities omtrent het hertekenen van het inburgerings- en integratiebeleid. Het nieuwe inburgeringsbeleid legt de nadruk op verhoogde economische en maatschappelijke zelfredzaamheid, doorgedreven verwerving van de Nederlandse taal en kennis van de Vlaamse waarden, normen en samenleving. Nieuwkomers worden uitgenodigd een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving. Tegelijk worden ze beter voorbereid op onze maatschappij en hefboomen aangereikt om als volwaardige burger in Vlaanderen te kunnen functioneren.

Daarnaast wordt een breder integratiebeleid ontwikkeld dat segregatie tegengaat. Woonwagenbewoners, de rondtrekkende beroepsbevolking en vreemdelingen zonder wettig verblijf zullen niet langer doelgroep uitmaken van het integratiebeleid. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de basisrechten van mensen zonder wettig verblijf.

In de nota aan de Vlaamse regering van 17 juli 2020 (VR 2020 1707 DOC.0868/1) inzake de hertekening van het inburgeringstraject gaf de Vlaamse Regering aan hoe deze ambities concreet ingevuld zullen worden.

Om de ambities te realiseren werden al een aantal regelgevende initiatieven genomen. Vooreerst werd een logistiek traject doorlopen tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (hierna, het decreet van 7 juni 2013). Het desbetreffende ontwerp van decreet werd op 9 juli 2021 bekrachtigd door de Vlaamse Regering. De nieuwe bepalingen traden in werking op 1 maart 2022.

Het gewijzigde decreet omvat de volgende krachtlijnen:

- het optimaliseren van het horizontaal integratiebeleid;
- het benadrukken van het belang van gedeelde waarden en normen;
- een striktere afbakening van de doelgroep van inburgering;
- het inhoudelijk uitbreiden en versterken van het inburgeringstraject;
- het flexibiliseren van het inburgeringstraject en het versterken van een aanbod op maat;
- het invoeren van een aantal retributies binnen inburgering;

³ Nota aan de Vlaamse Regering bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021: <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/61BB7BE1364ED900080001DE> en Memorie van Toelichting bij het decreet van 9 juli 2021: <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/609422F5364ED90008000077>.

- het aanscherpen van de resultaatsverbintenis van inburgering;
- een verdieping van het inburgeringscontract;
- het delen van de inburgeringsresultaten met de Dienst Vreemdelingenzaken;
- het versterken van het taalniveau na het inburgeringstraject;
- het inbedden van de dienstverlening sociaal tolken en vertalen in een breder taalbeleid;
- het verfijnen van de juridische dienstverlening m.b.t. vreemdelingenrecht en internationaal privaatrecht.

Voor een uitgebreide toelichting hierover verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse Regering⁴ betreffende het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en de desbetreffende Memorie van Toelichting⁵.

Parallel aan het proces voor de wijziging van het decreet van 7 juni 2013 liep ook een legistiek traject tot wijziging van de volgende besluiten van de Vlaamse Regering:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019 tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid wat betreft de participatieorganisatie en de oriëntering van anderstaligen naar het meest gepaste aanbod NT2, en tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 tot vaststelling van de modaliteiten voor het testen en het uitreiken van de bewijzen van het taalniveau Nederlands, vermeld in artikel 46/2 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en houdende wijziging van artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2013 houdende uitvoering van het decreet van 18 november 2011 tot regeling van het bewijs van taalkennis, vereist door de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren.

Het desbetreffende ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 december 2021 en geeft uitvoering aan het gewijzigde decreet van 7 juni 2013. Hierna wordt dit besluit van de Vlaamse Regering benoemd als het wijzigingsbesluit van 17 december 2021. De nieuwe bepalingen traden ook in werking op 1 maart 2022, behalve wat betreft de retributies voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie (hierna, MO) en het participatie- en netwerktraject. Voor die twee elementen werd beslist latere inwerkingtredingsdata te hanteren, te bepalen door de Vlaamse Regering⁶. Met betrekking tot de retributie voor de cursus en de test maatschappelijke oriëntatie dient erop gewezen te worden dat het, cf. het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, de bedoeling is ook voor Nederlands als tweede taal (NT2) vanuit Onderwijs een retributie

⁴ VR 2021 0705 DOC.0520-1.

⁵ VR 2021 0705 DOC.0520-2 en VR 2021 0705 DOC.0520-3.

⁶ Meer informatie over de beslissing tot het hanteren van aparte inwerkingtredingsdata voor de retributies voor MO en het participatie- en netwerktraject is terug te vinden in de nota aan de Vlaamse Regering VR 2021 1712 DOC.1584-1.

in te voeren. Om een uniform beleid te voeren wordt ervoor gekozen beide retributies gelijktijdig, en dus op een latere datum, in te voeren.

De retributie voor NT2 zal ingevoerd worden via een wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Dit wijzigingsdecreet werd op 22 juni 2022 aangenomen door het Vlaams Parlement en op 24 juni 2022 bekrachtigd door de Vlaamse Regering.

2. Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wijzigt verder het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (hierna, het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016). Het geeft ook verder uitvoering aan het gewijzigde decreet van 7 juni 2013.

Het is ten eerste de bedoeling de inwerkingtredingsdata voor het participatie- en netwerktraject en de retributies voor het vormingspakket MO te regelen, cf. hiervoor vermeld. Daarnaast worden een aantal verfijningen en technische rechtzettingen van de reeds gewijzigde bepalingen opgenomen. Hierna volgt een overzicht van de bepalingen opgenomen in het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

2.1 Definitie studeren

In het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 is een algemene, doorheen het volledige besluit geldende definitie van studeren opgenomen. Die definitie biedt een grond voor uitstel van de termijn waarbinnen verplichte inburgeraars zich o.a. moeten aanmelden bij het agentschap integratie en inburgering, het inburgeringscontract ondertekend moet worden,... De definitie geeft verplichte inburgeraars ook recht op opschorting van het inburgeringstraject als ze de studie niet kunnen combineren met dat traject. Verder wordt daaraan eveneens een afwijking van het criterium voor regelmatige deelname aan de vormingspakketten gekoppeld. Tot slot geeft studeren recht op een vrijstelling van het participatie- en netwerktraject en de verplichting tot het aantonen van het taalniveau B1 mondeling 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest.

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering vervangt punt c) van de huidige definitie van studeren door “een opleiding in het secundair volwassenenonderwijs die leidt naar een diploma secundair onderwijs, als vermeld in artikel 41, §4, 1° en 2°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs”. Hiermee worden een aantal bijkomende opleidingen ten aanzien van de huidige formulering van punt c) gevat onder de definitie van studeren. Het gaat o.m. om opleidingen uit de studiegebieden algemene vorming en aanvullende algemene vorming in het secundair volwassenenonderwijs. Die opleidingen leiden tot een diploma secundair onderwijs. Het zijn dus intensieve, diplomagerichte trajecten, die cf. de momenteel reeds opgenomen trajecten onder de definitie van studeren, recht moeten geven op bovenvermelde uitstellen, opschorting of vrijstellingen. Daarom worden ze toegevoegd aan de definitie van studeren.

Ook “intensieve opleidingen in de basiseducatie, als vermeld in artikel 6, 2°, 4°, 5°, 6° of 7°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs” worden aan de definitie toegevoegd. Dit betreft opleidingen uit de leergebieden Nederlands, wiskunde, maatschappijoriëntatie, informatie-

en communicatietechnologie en talen van de basiseducatie. Die opleidingen leiden tot certificaten en kunnen cursisten voorbereiden op de hierboven vermelde opleidingen in het secundair volwassenenonderwijs. Het moet wel om intensieve trajecten gaan om de bovenstaande opschorting, uitstellen of vrijstellingen te verantwoorden.

Tot slot wordt het volgen van een opleiding van de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 2, richtgraad 3 of richtgraad 4, als vermeld in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, aan de definitie van studeren toegevoegd, mits de betrokkene minstens 16 uur per week les volgt in een dergelijke opleiding.

2.2 Aanpassing uitstel ondertekening inburgeringscontract en opstart van de vormingspakketten

Het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 definieert, in uitvoering van het decreet van 7 juni 2013, de persoonlijke redenen op basis waarvan de verplichte inburgeraar recht heeft op uitstel (1) van aanmelding of van de ondertekening van het inburgeringscontract en (2) van de termijn waarbinnen minstens één van de vormingspakketten opgestart moet zijn.

Aan die persoonlijke redenen wordt het ontbreken van een passend aanbod voor minstens één van de twee vormingspakketten toegevoegd. Het is soms niet haalbaar tijdig een passend aanbod van een cursus te organiseren omwille van persoonlijke redenen van de inburgeraar. Die redenen zorgen ervoor dat het voor de inrichters moeilijk is tijdig een klasgroep samen te stellen op maat van de inburgeraar. Voor de cursus maatschappelijke oriëntatie kan het bijvoorbeeld gaan om een weinig voorkomende taal van de inburgeraar. Voor de cursus NT2 gaat het bijvoorbeeld om laaggeletterdheid waarbij niet tijdig een alfabetiseringsmodule ingericht kan worden. De inburgeraar verkeert daardoor in de onmogelijkheid om binnen de vooropgestelde termijn zijn inburgeringscontract te ondertekenen en/of met minstens één vormingspakket te starten. In het contract moet immers voor minstens één van de vormingspakketten opgenomen worden in welke specifieke cursus hij ingeschreven wordt. Het ontbreken van een passend aanbod omvat geen redenen die te maken hebben met werken en/of studeren en daardoor niet of moeilijk beschikbaar zijn op bepaalde tijdstippen. Werken en studeren werden reeds gedefinieerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 en geven de verplichte inburgeraar recht op diverse vormen van uitstel of opschorting van het inburgeringstraject. De inburgeraar moet in die gevallen bewijzen dat hij zijn werk of studie niet kan combineren met het volgen van een inburgeringstraject.

Inburgeraars die de vooropgestelde termijnen niet respecteren kunnen in principe gesanctioneerd worden. In de praktijk worden uiteraard geen sancties opgelegd in voormelde gevallen waar er geen passend aanbod is, gezien ze buiten de wil van de inburgeraar tot stand komen. Tot vandaag heeft deze praktijk echter geen regelgevende basis. Door dit op te nemen in voorliggend ontwerp van besluit wordt de rechtszekerheid van de inburgeraar in dergelijke gevallen verhoogd.

Er wordt geregeld dat de inburgeraar bij het ontbreken van een passend aanbod maximaal drie maanden uitstel krijgt. Het uitstel is, indien nodig, telkens verlengbaar voor maximaal drie maanden. Het is de bedoeling dat de trajectbegeleider dit opvolgt. Van zodra een passend aanbod beschikbaar is moet, naargelang het geval, het inburgeringscontract ondertekend worden of het vormingspakket opgestart worden.

Het uitstel omwille van het ontbreken van een passend aanbod geldt enkel voor de ondertekening van het inburgeringscontract of voor de opstart van het vormingspakket. Het is niet van toepassing op de termijn waarbinnen de verplichte inburgeraar zich moet aanmelden bij een agentschap integratie en inburgering. Het ontbreken van een passend aanbod heeft immers geen implicaties op de termijn waarbinnen een inburgeraar zich daar kan aanmelden.

2.3 Maatschappelijke oriëntatie voor inburgeraars die reeds een inburgeringsattest behaalden van de Duitstalige Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Via het besluit van 17 december 2021 werd in artikel 11/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 bepaald dat de inburgeraar die al een inburgeringsattest behaalde van de Duitstalige Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie vrijgesteld wordt voor de gemeenschappelijke delen van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Deze vrijstelling wordt via voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geschrapt. Een analyse van de verschillende betrokken cursussen toonde aan dat slechts ongeveer de helft van de cursusinhouden gemeenschappelijk is. In het kader van het Vlaamse inburgeringsbeleid geldt bovendien een resultaatsverbintenis, waarbij de inburgeraar de doelstellingen van de verschillende onderdelen van het inburgeringstraject dient te behalen. Die resultaatsverbintenis geldt dus ook voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie van het Vlaamse inburgeringsbeleid. Dat is niet het geval voor de betrokken cursussen van de Duitstalige Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Daar geldt enkel een inspanningsverbintenis, waarbij de inburgeraar een bepaald aanwezigheidspercentage moet behalen.

Om de inspanningen van de betrokken personen toch te honoreren, werd in het decreet van 7 juni 2013 voorzien in een vrijstelling van retributie voor de vrijstellingstest van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Bij niet slagen op deze test kan de betrokkene pas herkansen op de test maatschappelijke oriëntatie na het volgen van de cursus maatschappelijke oriëntatie. Naargelang het resultaat op de vrijstellingstest wordt de volledige cursus, dan wel één of meerdere onderdelen ervan gevolgd. Om te kunnen deelnemen aan de cursus betaalt de betrokken inburgeraar een retributie van 90 euro.

2.4 Retributies MO: schrapping vrijstellingscategorieën

In het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 werd voorzien in een vrijstelling van de retributies voor MO voor een aantal categorieën van rechthebbende inburgeraars. Naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State werd deze vrijstelling integraal ingevoegd in het decreet van 7 juni 2013, via het decreet tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. De Raad van State merkte op dat overeenkomstig artikel 173 van de Grondwet, de decreetgever bij het invoeren van een retributie in elk geval de gevallen moet bepalen waarin ze verschuldigd is, alsook de heffingsplichtigen en de eventuele vrijstellingen. In het decreet diende dus bepaald te worden welke niet-verplichte inburgeraars worden vrijgesteld van de retributies.

2.5 Inwerkingtreding retributies MO en participatie- en netwerktraject

Zoals vermeld trad de meerderheid van de nieuwe bepalingen omtrent het hertekende inburgeringsbeleid, zoals geregeld in het gewijzigde decreet van 7 juni 2013 en het gewijzigde besluit van de

Vlaamse Regering van 29 januari 2016, in werking op 1 maart 2022. Voor twee elementen werd beslist een latere inwerkingtredingsdatum te hanteren, met name het participatie- en netwerktraject en de retributies voor het vormingspakket MO.

Met betrekking tot de retributie voor de cursus en de test maatschappelijke oriëntatie dient erop gewezen te worden dat het, cf. het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, de bedoeling is ook voor NT2 vanuit Onderwijs een retributie in te voeren. Om een uniform beleid te voeren werd ervoor gekozen beide retributies gelijktijdig, en dus op een latere datum, in te voeren.

Ter voorbereiding van de implementatie van het participatie- en netwerktraject werden 26 proeftuinen opgezet. Die lopen van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2022. Het is de bedoeling de resultaten hiervan te integreren in het uiteindelijke participatie- en netwerktraject. Daarom werd ook hier gekozen voor een latere inwerkingtredingsdatum, nl. 1 januari 2023, opdat hier nog optimaal afstemming mee gezocht kan worden.

Met een latere inwerkingtredingsdatum voor zowel de retributies binnen MO, als het participatie- en netwerktraject werd een zo hoog mogelijke uniformiteit en kwaliteit in het inburgeringstraject beoogd. Deze twee uitzonderingen waren dus in het belang van de inburgeraar⁷.

2.6 Sanctionering

Ten gevolge van de regeling van de inwerkingtreding van het participatie- en netwerktraject, wordt ook een inbreuk toegevoegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Indien de verplichte inburgeraar niet tijdig de doelstellingen van het participatie- en netwerktraject behaalt, kan hij gesanctioneerd worden. Hij heeft tijd om het participatie- en netwerktraject te volbrengen tot het verstrijken van de richtinggevendende termijn van het inburgeringstraject, zoals opgenomen in het inburgeringscontract. Indien bij het beoordelen van het behalen van de doelstellingen van het participatie- en netwerktraject blijkt dat doorheen het volledige inburgeringstraject, ondanks het leveren van voldoende inspanningen, geen enkel voor hem geschikt aanbod beschikbaar was, zal geen sanctie worden opgelegd.

2.7 Overgangsbepaling

Gezien via voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering twee nieuwe elementen van het inburgeringstraject in werking treden, is het noodzakelijk hiervoor twee overgangsbepalingen op te nemen.

De bepalingen omtrent het participatie- en netwerktraject treden in werking voor contracten gesloten vanaf 1 januari 2023. In de eerste overgangsbepaling wordt geregeld dat alle verbintenissen die opgenomen zijn in inburgeringscontracten gesloten voor 1 januari 2023, blijven gelden voor de duur van die inburgeringscontracten. In de praktijk zullen in totaal vier types contracten onder deze overgangsregeling vallen, met name contracten gesloten (1) voor 29 februari 2016, (2) na 29 februari 2016 en voor 1 maart 2022, (3) na 1 maart 2022 en voor 1 januari 2023 en (4) na 1 januari 2023.

⁷ VR 2021 1712 DOC.1584-1.

Als de inburgeraar de verbintenissen opgenomen in zijn contract van voor 1 januari 2023 nakomt, wordt hem een inburgeringsattest uitgereikt onder de voorwaarden zoals opgenomen in zijn inburgeringscontract.

Als de verplichte inburgeraar die verbintenissen niet nakomt en een inbreuk wordt vastgesteld, zal na zijn heraanmelding bij een agentschap integratie en inburgering een nieuw inburgeringscontract afgesloten worden. Dat nieuwe contract wordt opgesteld volgens de gewijzigde regelgeving. Artikel 34/3 van het decreet van 7 juni 2013 is dan van toepassing. Dit betekent dat aan hem een inburgeringsattest wordt uitgereikt onder de voorwaarden zoals opgenomen in het nieuwe inburgeringscontract.

De tweede overgangsbepaling regelt de inwerkingtreding van de retributies MO op 1 september 2023. Er wordt geregeld dat alle verbintenissen die opgenomen zijn in inburgeringscontracten gesloten voor 1 september 2023, blijven gelden voor de duur van die inburgeringscontracten. Inburgeraars met een inburgeringscontract gesloten voor 1 september 2023 zullen geen retributie moeten betalen voor de cursus en de test maatschappelijke oriëntatie. Vrijstellingstesten MO die afgelegd worden vanaf die datum zullen betalend zijn, aangezien iemand die daarna een vrijstellingstest aflegt ook een contract zal hebben dat na die datum gesloten wordt.

Als de inburgeraar de verbintenissen opgenomen in zijn contract van voor 1 september 2023 nakomt, wordt hem een inburgeringsattest uitgereikt onder de voorwaarden zoals opgenomen in zijn inburgeringscontract.

Als de verplichte inburgeraar die verbintenissen niet nakomt en een inbreuk wordt vastgesteld, zal na zijn heraanmelding bij een agentschap integratie en inburgering een nieuw inburgeringscontract afgesloten worden. Dat nieuwe contract wordt opgesteld volgens de gewijzigde regelgeving. De regels rond de retributies voor het vormingspakket MO zijn dan van toepassing. Voor de retributies voor MO betekent het nieuwe inburgeringscontract dat de retributie betaald moet worden voor alle, vanaf dan toekomstige onderdelen van het inburgeringstraject. Voor de retributies voor MO geldt als algemeen principe dat slechts eenmalig betaald moet worden voor de cursus. Als de inburgeraar voor zijn nieuw contract reeds gestart was met de cursus MO, zal geen retributie meer geïnd worden voor de cursus. De retributie voor de cursus MO wordt dan beschouwd als voldaan. De retributie voor een nog niet opgestarte test MO zal wel verschuldigd zijn.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid

Artikel 1 wijzigt punt 11/1° van artikel 1. Dit punt 11/1° bevat de definitie van studeren. Deze definitie wordt aangepast.

Ten eerste wordt punt c) vervangen door “een opleiding in het secundair volwassenenonderwijs die leidt naar een diploma secundair onderwijs, als vermeld in artikel 41, §4, 1° en 2°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs”. Hiermee worden een aantal bijkomende opleidingen ten aanzien van de huidige formulering van punt c) gevat onder de definitie van studeren. Het gaat o.m. om opleidingen uit de studiegebieden algemene vorming en aanvullende algemene

vorming in het secundair volwassenenonderwijs. Die opleidingen leiden tot een diploma secundair onderwijs. Het zijn dus intensieve, diplomagerichte trajecten, die cf. de momenteel reeds opgenomen trajecten onder de definitie van studeren, recht moeten geven op de reeds vermelde uitstellen, opschorting of vrijstellingen. Daarom worden ze toegevoegd aan de definitie van studeren.

Ten tweede worden onder een nieuw punt j) "intensieve opleidingen in de basiseducatie, als vermeld in artikel 6, 2°, 4° tot en met 7°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs" aan de definitie toegevoegd. Dit betreft opleidingen uit de leergebieden Nederlands, wiskunde, maatschappijoriëntatie, informatie- en communicatietechnologie en talen van de basiseducatie. Die opleidingen leiden tot certificaten en kunnen cursisten voorbereiden op de hierboven vermelde opleidingen in het secundair volwassenenonderwijs. Het moet wel om intensieve trajecten gaan om de bovenstaande opschorting, uitstellen of vrijstellingen te verantwoorden.

Ten derde wordt een nieuw punt k) ingevoegd: "minstens 16 uur per week een opleiding volgen van de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 2, richtgraad 3 of richtgraad 4, als vermeld in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs".

Artikel 2 heft artikel 11/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op. Via het besluit van 17 december 2021 werd in artikel 11/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 bepaald dat de inburgeraar die al een inburgeringsattest behaalde van de Duitstalige Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie vrijgesteld wordt voor de gemeenschappelijke delen van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Deze vrijstelling wordt via voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geschrapt. Een analyse van de verschillende betrokken cursussen toonde aan dat slechts ongeveer de helft van de cursusinhouden gemeenschappelijk is. In het kader van het Vlaamse inburgeringsbeleid geldt bovendien een resultaatsverbintenis, waarbij de inburgeraar de doelstellingen van de verschillende onderdelen van het inburgeringstraject dient te behalen. Die resultaatsverbintenis geldt dus ook voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie van het Vlaamse inburgeringsbeleid. Dat is niet het geval voor de betrokken cursussen van de Duitstalige Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Daar geldt enkel een inspanningsverbintenis, waarbij de inburgeraar een bepaald aanwezigheidspercentage moet behalen.

Om de inspanningen van de betrokken personen toch te honoreren, werd in het decreet van 7 juni 2013 voorzien in een vrijstelling van retributie voor de vrijstellingstest van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Bij niet slagen op deze test kan de betrokkene pas herkansen op de test maatschappelijke oriëntatie na het volgen van de cursus maatschappelijke oriëntatie. Naargelang het resultaat op de vrijstellingstest wordt de volledige cursus, dan wel één of meerdere onderdelen ervan gevolgd. Om te kunnen deelnemen aan de cursus betaalt de betrokken inburgeraar een retributie van 90 euro.

Artikel 3 wijzigt de kruisverwijzing in artikel 16, §4, tweede lid, 3°, naar aanleiding van de bijkomende inbreuk in het kader van het participatie- en netwerktraject.

Artikel 4 wijzigt artikel 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Er wordt een persoonlijke reden toegevoegd op basis waarvan een uitstel van ondertekening van het inburgeringscontract kan verkregen worden. Namelijk in het geval er geen passend aanbod is voor

een of meer vormingspakketten kan een uitstel van ondertekening worden verkregen. Dit is nodig om de rechtszekerheid van de verplichte inburgeraar te verzekeren zodat duidelijk is dat hij niet in de mogelijkheid is om het inburgeringscontract te ondertekenen. De verplichte inburgeraar kan bijgevolg ook niet gesanctioneerd worden.

Er wordt verduidelijkt in het eerste lid van paragraaf 2 dat geen passend aanbod geen persoonlijke reden is die aanleiding geeft tot uitstel van aanmelding. Ook als er geen passend aanbod is, is men nog in de mogelijkheid om te voldoen aan de verplichting tot tijdige aanmelding.

De toegevoegde persoonlijke reden zal ook van toepassing zijn voor uitstel van de termijn waarbinnen minimaal een van de twee vormingspakketten opgestart moet zijn, geregeld in artikel 21/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Voor de persoonlijke redenen die hier van toepassing zijn wordt namelijk verwezen naar de persoonlijke redenen, vermeld in artikel 21 van dat besluit.

De verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van artikel 21 zijn noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG).

Artikel 5 wijzigt artikel 22 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Hiermee worden een aantal verfijningen aangebracht in het artikel dat de modaliteiten van opschorting bevat. Er werd in punt 3° en punt 7° verwezen naar het vormingspakket, terwijl ten gevolge van de uitbreiding van het inburgeringstraject met twee onderdelen, moet verwezen worden naar inburgeringstraject in het kader van opschorting.

De verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van artikel 22 zijn noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG).

Artikel 6 wijzigt artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Aan paragraaf 4, derde lid, wordt een zin toegevoegd die verduidelijkt dat bij het niet slagen voor de vrijstellingstest naargelang het resultaat op de vrijstellingstest de volledige cursus, dan wel één of meerdere onderdelen ervan gevolgd moeten worden.

Artikel 7 heft paragraaf 5 van artikel 27/3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op. Naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State werd deze vrijstelling integraal ingevoegd in het decreet van 7 juni 2013, via het decreet tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. De Raad van State merkte op dat overeenkomstig artikel 173 van de Grondwet, de decreetgever bij het invoeren van een retributie in elk geval de gevallen moet bepalen waarin ze verschuldigd is, alsook de heffingsplichtigen en de eventuele vrijstellingen. In het decreet diende dus bepaald te worden welke niet-verplichte inburgeraars worden vrijgesteld van de retributies.

Artikel 8 voegt een inbreuk toe aan artikel 33 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 voor het niet behalen van de doelstelling van het participatie- en netwerktraject. Indien de verplichte inburgeraar niet deelneemt aan het participatie- en netwerktraject gedurende veertig uren binnen de vereiste termijn kan een inbreuk vastgesteld worden.

Ten tweede wordt een technische wijziging aangebracht in punt 5° van artikel 33, §1, eerste lid, opdat deze bepaling in overeenstemming zou zijn met het eerste lid van paragraaf 2 van artikel 33. Ook indien men een inbreuk begaat door zich niet-tijdig aan te melden na een inbreuk of een inbreuk na inbreuk begaat, moet men zich aanmelden binnen de 30 werkdagen en kan bij het niet voldoen aan die verplichting de inbreuk niet-tijdige aanmelding na inbreuk vastgesteld worden.

Artikel 9 wijzigt artikel 34 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Er wordt een nieuw punt 5/1° ingevoegd dat de vaststellingstermijn bepaalt voor de nieuw ingevoegde inbreuk bij het niet behalen van de doelstelling van het participatie- en netwerktraject. De inbreuk wordt vastgesteld uiterlijk op het ogenblik dat de termijn die werd vastgesteld in het inburgeringscontract waarbinnen het inburgeringstraject dient afgerond te worden verstrijkt. Deze inbreuk kan ook worden vastgesteld indien de verplichte inburgeraar geen inspanningen levert om een passend aanbod te vinden. In dit geval zullen namelijk ook de doelstellingen niet bereikt kunnen worden. Indien men een tweede maal niet voldoet aan het participatie- en netwerktraject wordt deze inbreuk vastgesteld uiterlijk op het moment dat de verlenging van de termijn van het inburgeringscontract verstrijkt. Het EVA of het stedelijk EVA brengt de verplichte inburgeraar schriftelijk op de hoogte van het moment waarop de verlenging verstrijkt.

Artikel 10 wijzigt enkele kruisverwijzingen in artikel 36 ten gevolge van de toevoeging van de inbreuk voor het participatie- en netwerktraject.

Artikel 11 wijzigt artikel 45 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Dit artikel bevat de boetecategorieën voor de inbreuken in het kader van het inburgeringstraject. Voor de nieuw ingevoegde inbreuk bij het niet behalen van de doelstelling van het participatie- en netwerktraject kan een boete opgelegd worden tussen 50 en 150 euro voor een eerste inbreuk.

Artikel 12 wijzigt artikel 53 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Het gaat om een technische wijziging aangezien artikel 32/1 en artikel 32/2 wel degelijk van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 13 wijzigt artikel 78 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Deze overgangsregeling geldt voor alle contracten gesloten voor 1 januari 2023. De verbintenissen van die contracten blijven behouden. Dit houdt in dat het participatie- en netwerktraject nog niet van toepassing zal zijn als onderdeel van het inburgeringstraject.

Artikel 14 vervangt artikel 78/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Er wordt een aparte bepaling van inwerkingtreding ingevoegd voor de retributies die in werking zullen treden op 1 september 2023. Inburgeraars met een inburgeringscontract dat gesloten wordt voor 1 september 2023 betalen geen retributie voor de cursus en test maatschappelijke oriëntatie.

Hoofdstuk 2. Slotbepalingen

Artikel 15 bevat de bepaling van inwerkingtreding van artikel 29 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van

het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018. Zoals hierboven vermeld, wordt op die manier de inwerkingtreding geregeld van de retributies binnen MO.

Artikel 16 bevat de bepaling van inwerkingtreding van artikel 36 van het van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018. Zoals hierboven vermeld, wordt op die manier de inwerkingtreding geregeld van het participatie- en netwerktraject.

Artikel 17 bepaalt de datum van inwerkingtreding voor het voorliggende voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

Artikel 18 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de gelijke kansen, de integratie en de inburgering, belast is met de uitvoering van bijgaand voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor de budgettaire impact kan onder meer verwezen worden naar de budgettaire impact omschreven in de nota aan de Vlaamse Regering bij de definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021⁸.

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering regelt de inwerkingtreding van de retributies voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Het gaat enerzijds om een retributie van negentig euro voor deelname aan de test van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie of de vrijstellingstest voor dat vormingspakket en anderzijds om een eenmalige retributie van negentig euro voor deelname aan de cursus van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Deze retributies komen toe aan het EVA of het stedelijk EVA. De financiële bijdrages die de inburgeraar voortaan moet betalen voor het vormingspakket MO zullen voor de agentschappen integratie en inburgering dan ook een positieve budgettaire consequentie hebben. Daartegenover staat dat bepaalde categorieën van rechthebbende inburgeraars vrijgesteld worden van deze retributies.

Verplichte inburgeraars die niet slagen voor de test maatschappelijke oriëntatie zullen die test opnieuw moeten afleggen tot ze de doelstellingen van het vormingspakket behalen, tenzij dat voor hen onmogelijk is omwille van beperkte leercapaciteiten. Het aantal keer dat verplichte inburgeraars meerdere keren de test maatschappelijke oriëntatie zullen afleggen zal een belangrijke impact hebben op de precieze kosten en opbrengsten. Dit kan nu nog niet worden ingeschat, gezien de test pas ingevoerd werd op 1 maart 2022. Ook rechthebbende inburgeraars die niet slagen voor de test moeten deze opnieuw afleggen tot ze slagen als zij een inburgeringsattest willen behalen. Rechthebbende

⁸ VR 2021 1712 DOC.1584-1.

inburgeraars hebben hier echter geen verplichting toe, waardoor het ook voor deze categorie nog niet mogelijk is om in te schatten over hoeveel personen dat zal gaan. Daarenboven werd de sanctionering voor rechthebbende inburgeraars geschrapt.

Zoals vermeld bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 is een precieze inschatting van de kosten en opbrengsten nog niet mogelijk. De hertekening van het inburgeringstraject brengt een aantal ingrijpende wijzigingen met zich mee, waarvan de exacte gevolgen nog onduidelijk zijn. In het eerste jaar na inwerkingtreding van de nieuwe regels wordt een gedetailleerde monitoring gevoerd om hier zicht op te krijgen. Het principe blijft, zoals eerder vermeld, dat er geen budgettaire meerkost zal zijn voor de begroting en dat de budgettaire impact van de hertekening van inburgering binnen de huidige begrotingskredieten kan opgevangen worden.

Er zal ook geen budgettaire meerkost zijn door de inwerkingtreding van het participatie- en netwerktraject. Voor het aanbod zal voornamelijk beroep worden gedaan op de lokale besturen. Hiermee wordt hen geen bijkomende taak opgelegd. We verwachten dat de lokale besturen het aanbod in hun stad/gemeente ontsluiten. Het kan gaan om reguliere initiatieven van vrijwilligerswerk, buddy-trajecten,... die reeds bestaan, dan wel ontwikkeld worden vanuit verschillende mogelijke partners van de lokale besturen. In het kader van de opstart en voorbereiding van het participatie- en netwerktraject, en in navolging van de reeds lopende proeftuinen, wordt bekeken of een eenmalige projectsubsidie aan de lokale besturen toegekend kan worden. Dit zal opgevangen worden binnen de beschikbare begrotingskredieten.

De reële opbrengsten en kosten zullen in het eerste jaar na inwerkingtreding van de regelgeving nauwgezet gemonitord worden.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 17 maart 2022.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 22 april 2022.

B. ESR-TOETS

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Zoals ook vermeld in de nota Vlaamse Regering bij de definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 wordt voor het aanbod van het participatie- en netwerktraject voornamelijk beroep gedaan op de lokale besturen. Hiermee wordt hen geen bijkomende taak opgelegd. We verwachten dat de lokale besturen het aanbod in hun stad/gemeente ontsluiten. Het kan gaan om reguliere initiatieven van vrijwilligerswerk, buddy-trajecten,... die reeds bestaan, dan wel ontwikkeld worden vanuit verschillende mogelijke partners van de lokale besturen. In het kader van de opstart en voorbereiding van het participatie- en netwerktraject, en in

navolging van de reeds lopende proeftuinen, wordt bekeken of een eenmalige projectsubsidie aan de lokale besturen toegekend kan worden. Dit zal opgevangen worden binnen de beschikbare begrotingskredieten.

4 VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt na de tweede principiële goedkeuring voorgelegd voor advies aan de Raad van State.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 29 en 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten over het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) ontvangen op 6 juni 2022;
- het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) ontvangen op 9 juni 2022;
- het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) ontvangen op 6 juni 2022.